

Mesta v Alpah

29. junija je bila v organizaciji mesta Chambery vsakoletna konferenca, posvečena problemom in razvojnim izzivom v alpskem svetu. Letos je bila osrednja tema problematika alpskih mest. Kljub dejstvu, da je večina predavateljev prihajala iz države prirediteljice, nas je bilo tudi nekaj, ki smo predstavili tuje poglede na tematiko alpskih mest.

Zelo različni referati strokovnjakov s področja arhitekture, zgodovine, turizma, arheologije, geografije itd. so predstavili široko paleto pogledov na alpska mesta, kar le dokazuje, da so mesta kot vozlišča družbe pravi mozaik in hkrati ogledalo vsake družbe.

Alpska mesta imajo danes različne probleme, kot je tudi zelo različno definiran pojem, kaj alpsko mesto v resnici je. Ali je pomembnejši kriterij oddaljenosti od Alp ali funkcija in vloga ali morda celo zgodovinski razvoj mesta?

Če odmislimo teoretske probleme, se številna alpska mesta danes srečujejo s problemom, da so vse bolj potisnjena na obrobje odločanja, saj družbena mobilnost in globalizacija močno slabijo nosilne funkcije alpskih mest. Ne smemo pozabiti, da so skoraj vsa alpska mesta majhna, če ne že kar majcena, njihova pomembnost za gravitacijsko zaledje pa je vse manjša.

Čeprav so se diskusije po referatih zaradi večine domačih predavateljev pogosto osredotočale na lokalno aktualne teme, je bilo poudarjenih tudi nekaj vsealpskih problemov, kjer so predavatelji iz drugih delov Alp predstavili svoje poglede in izkušnje. Tu so se pokazale razlike pri izpostavljanju "največjih problemov" v različnih delih Alp, saj se je znova potrdilo, da so Alpe lep primer, kjer

imamo opravka z intenzivnimi gospodarskimi panogami in koncentracijo poselitve, kapitala in pritiskov na eni in hitro zaraščajočimi predeli z izrazitim odseljevanjem in staranjem prebivalstva na drugi strani.

Junjska konferenca v Chamberyju je potrdila visoko zanimanje raziskovalcev in tudi obiskovalcev za alpske probleme in razvojne izzive. Tovrstne prireditve so lepa priložnost, da tudi slovenski geografi prispevamo svoj del znanja in izkušenj in jih posredujemo ne samo domači, pač pa tudi širši mednarodni javnosti.

Matej Ogrin

Alpski teden - Alpe bodoče generacije

Od 22. do 25. septembra 2004 je v Kranjski Gori potekal Alpski teden. To je bila prva prireditev, ki je nastala kot plod sodelovanja štirih največjih alpskih nevladnih organizacij s področja varstva okolja in trajnostnega razvoja (Mednarodni znanstveni komite za raziskovanje Alp - ISCAR, CIPRA International - Mednarodna komisija za varstvo Alp, Omrežje občin - Povezanost v Alpah in Mreža zavarovanih območij). Približno 230 udeležencev iz vseh alpskih držav je vsekakor dokaz, da je problematika Alp zelo aktualna, o čemer so poleg referatov govorile tudi spontane diskusije, polemike in (prekratka) tiskovna konferenca.

Naslov "Alpe bodoče generacije" nakazuje, da so se razprave osredotočale na življenje v Alpah v prihodnosti. Soočeni so bili številni različni pogledi, ki niso bili samo posledica različnih tehnik in področij preučevanja, pač pa tudi različnih izhodišč.

Izpostavljene so bile razlike med severnimi predeli Alp, kjer procesi depopulacije niso tako izraziti, in južnim delom, kjer se številna območja že več desetletij praznijo in zaraščajo.

Ne glede na različna izhodišča pa za prihodnost celotnih Alp velja, da morajo dejavniki kapitala, odločanja in razvoja lokalnemu prebivalstvu zagotoviti kar se da enake razvojne možnosti, kot jih ima prebivalstvo v nižinskih predelih. Seveda ob upoštevanju posebnosti gorskih območij in načela trajnosti. Nedvomno je Alpska konvencija s svojimi izvedbenimi protokoli najboljši obstoječi dokument, ki s predvidenimi ukrepi usmerja življenje in razvoj v alpskih predelih. Podpisale so jo vse alpske države, ratifikacijo protokolov pa so do danes izvedli v Lihtenštajnu, Nemčiji, Avstriji in tudi v Sloveniji. Njeno izvajanje predstavlja velik izziv in - vsaj zaenkrat - še večji problem.

Na Alpskem tednu smo sodelovali tudi geografi Oddelka za geografijo Univerze v Ljubljani in Geografskega inštituta Antona Melika SAZU ter prispevali k organizacijski in vsebinski podobi dogodka. Še vedno pa ostaja precej možnosti za udejstvovanje na področju mednarodnega sodelovanja in vključevanja slovenskega alpskega prostora v čezalpske projekte, dogodke in procese, kot tudi pri prepoznavanju in reševanju problemov v naših Alpah (npr. ustanavljanje zavarovanih območij in njihovo upravljanje, uresničevanje določil Alpske konvencije na lokalni ravni).

Matej Ogrin

